

Sygn. akt II KO 45/21

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **E.S.**,
oskarżonej z oskarżenia prywatnego o czyn z art. 212 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 2021 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w W.,
zawartego w postanowieniu z dnia 17 maja 2021 r., sygn. IX Ka (...),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi
Okręgowemu w S.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 maja 2021 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IX Ka (...), Sąd Okręgowy w W. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że przekazanie sprawy innemu Sądowi równorzędnemu jest uzasadnione koniecznością wyeliminowania sytuacji, w której fakt pełnienia przez oskarżyciela prywatnego funkcji Wiceprezesa ds. Karnych Sądu Okręgowego w W. mógłby wywoływać w opinii publicznej i u stron postępowania, niezależnie od ich zasadności, wątpliwości co do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez Sąd orzekający.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny, a okoliczności podniesione w uzasadnieniu postanowienia (wniosku) uzasadniają skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k.

Niewątpliwie przepis art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy a jego wykładnia nie może być rozszerzająca (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., III KO 1/09, OSNKW 2009, z. 3, poz. 23; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., III KO 32/08, OSNwSK 2008, poz. 1231). Nadużywanie art. 37 k.p.k. mogłoby prowadzić do podważenia zaufania do niezależności sądów i bezstronności sędziów, a w efekcie wyrządzić wymiarowi sprawiedliwości szkodę. Jednocześnie instytucja przewidziana w tym przepisie ma służyć ochronie dobra wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wykształcił się słuszny podgląd, zgodnie z którym jedna z grup sytuacji uzasadniających przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. obejmuje wszelkie okoliczności, które rodziłyby uzasadnione podejrzenie odnośnie do bezstronności sądu. Chodzi o sytuacje, które „mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie – chociażby mylne – o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2021 r., IV KO 29/21). W rezultacie, w dotychczasowym orzecznictwie zasadnie wskazano, że niewątpliwie sytuacją uzasadniającą zmianę właściwości w trybie art. 37 k.p.k. jest „przypadek, kiedy do sądu wpłynie sprawa, w której pokrzywdzonym i potencjalną stroną procesu jest sędzia wcześniej orzekający w tym sądzie, a obecnie pełniący służbę w sądzie nadrzędnym” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2021 r., III KO 15/21; por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2020 r., IV KO 79/20),

W świetle zaprezentowanej utrwalonej wykładni art. 37 k.p.k. nie ma wątpliwości, że w rozpoznawanej sprawie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające zmianę właściwości miejscowej Sądu. Bezspornym jest fakt, że oskarżyciel prywatny – P.R. – jest Wiceprezesem ds. Karnych Sądu Okręgowego w W., a więc Sądu, który miałby rozpoznawać niniejszą sprawę w postępowaniu odwoławczym. Wypada także podkreślić, że oskarżyciel prywatny jest również Sędzią Sądu Apelacyjnego w (...), a wcześniej orzekał jako Sędzia delegowany w

Sądzie Okręgowym w W., czyli Sądzie właściwym do rozpoznania tej sprawy. Wszystkie te okoliczności, ale przede wszystkim fakt sprawowania przez oskarżyciela prywatnego funkcji Wiceprezesa Sądu, który miałby rozpoznawać apelację od wyroku wydanego w I instancji w sprawie oskarżonej E. S., determinują konieczność przekazania sprawy do rozpoznania innemu Sądowi. Należy jednak podkreślić, że przedmiotowa decyzja w żadnym stopniu nie podważa niezależności Sądu Okręgowego w W. i niezawisłości sędziów w tym Sądzie orzekających.

Wskazując Sąd mający rozpoznać sprawę po przekazaniu właściwości, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że nie ma przeszkody w postaci zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości, aby sprawa z oskarżenia prywatnego P. R. przeciwko E.S. została na etapie postępowania odwoławczego rozpoznana przez Sąd Okręgowy w S., a więc Sąd spoza obszaru apelacji (...), w której służbę sędziowską pełni oskarżyciel prywatny. Jednocześnie zwrócono uwagę także na względy ekonomiki procesowej, aby po przekazaniu sprawy udział stron w czynnościach procesowych postępowania odwoławczego, ze względu na kryteria geograficzne, nie był nadmiernie uciążliwy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.